

[IL-FEHMA TA' L-ORIZZONT]

LEJN IR-RIFORMA FL-IRWOL TAL-AVUKAT ĠENERALI

Ftit tal-ġimgħat ilu kellna pajjiżna rappreżentanti tal-Kummissjoni Venezja. Kummissjoni li giet f'pajjiżna eżaminat is-sistemi fil-proċess ġudizzjarju. Ma naqsux li jagħmlu diversi rakkomandazzjonijiet.

Punt li dwaru dejjem kien hemm diskussjoni min favur u min kontra kien dak tal-irwol tal-avukat ġenerali. Sal-lum l-Avukat Ġenerali kellu żewġ rwoli, dak ta' prosekutur u dak ta' avukat tal-Gvern imma l-liġi l-ġdida se tipproponi s-separazzjoni ta' dawn iż-żewġ funzjonijiet. Dwar dan kien hemm kritika qawwiya li kien hemm kunflitt qawwi f'dawn iż-żewġ rwoli. Issa l-Gvern fi żmien pjuttost qasir wara li saru r-rakkomandazzjonijiet mill-Kummissjoni Venezja, liema kummissjoni ngabet f'pajjiżna stess mill-istess gvern. Nemmu li din hi bidla oħra li se tkompli mar-riformi li saru

f'dan il-qasam. Riformi li qed jimmodernizzaw l-infrastruttura mil-lat ekonomiku, fiziku, legiżlattiv u anke fl-qasam soċjali. Hu tajjeb li dwar din il-liġi li nhar it-Tnejn il-Gvern se jressaq l-abbozz fil-Parlament fejn hu ppjanat li din il-liġi tghaddi mill-istadji kollha sas-sajf li ġej. Hu pożittiv immens li l-Gvern se jibda konsultazzjoni dwar din il-bidla kif ukoll dwar il-pariri l-oħra li l-Kummissjoni għamlet lill-Gvern inkluż dawk dwar l-Ombudsman, is-segretarji permanenti, il-pożizzjonijiet ta' fiduċja, il-kummissjonijiet indipendenti u l-Pulizija.

Nittamaw u m'hemmx dubju li dan se jsir, li d-diskussjonijiet li se jsiru fil-konsultazzjoni pubblika jkunu diskussjonijiet li jkomplu jtejbu fuq dak li diġà sar. Hawnhekk qed nitkellmu fuq rwol tal-avukat ġenerali li kien daħal fis-seħh fl-1936. Dan l-irwol kien konfermat

fil-Kostituzzjoni tal-Indipendenza tal-1964. Nemmu wkoll li riforma oħra importanti li se titwettaq hi dik fejn se jinbidel il-metodu kif jinhatru u jitneħħew il-ġudikanti.

Nemmu li din hi riforma li se tkompli ssaħħa dan il-qasam. Qasam li fl-aħhar xhur rajna fih miżuri bla precedent. Miżuri li għal snin tfal ma twettqux. Fost il-miżuri li ttiehdu kien hemm il-kontabilità tal-politiċi fuq il-korruzzjoni bit-tneħħija tal-liġi tal-preskrizzjoni, ir-riforma dwar dawk fl-vizzju tad-droga, il-hatra ta' uffiċjali pubbliċi, il-liġi li tiproteġi l-whistleblowers, l-ghodod ta' dixiplina fuq il-ġudikanti u l-mod kif jinhatru, ir-riforma fl-ghaj-nuna legali, il-holqien ta' kummissarju għall-istandards fil-hajja pubblika, it-tnaqqis tal-poteri tal-istess Avukat Ġenerali fuq kazijiet ta' droga u l-introduzzjoni tal-court attorneys.

Ikkuntattjana

EDITUR: **Victor Vella**Workers' Memorial Building,
Triq Nofsinhar, il-Belt Valletta

ABBONAMENT TA' SENA:

Malta/Għawdex €390.60; Ewropa €672.70;
Kanada, Stati Uniti €818.40; Awstralja €1,035.40

25900289

vella@unionprint.com.mt

KAMRA TAL-AĦBARIJET

Tel: 25900-209/217/229/280/286

Email: info@unionprint.com.mt

ĠENERALI

Tel: 25900-200

Email: secretary@unionprint.com.mt

L-ORIZZONT

AVVIŻI u REKLAMI

Tel: 25900-230/235

Email: adverts@unionprint.com.mt

TQASSIM FIL-ĦWIENET

Tel: 25900-211

Email: circulation@unionprint.com.mt

Għaliex Brexit huwa daqshekk kumplikat?

EDWARD SCICLUNA / Ministru għall-Finanzi

Brexit. Naħseb hekk kif tisingħu din il-kelma probabbli titbissemu. Għaliex għadkom kemm rajtu xi xeni mill-Parlament Ingliż fejn l-ispeaker jgħajjat "order, order!" waqt id-diskussjoni xi ffit imqanqla li kienet għad-dejja. Ta' min isemmi li r-Renju Unit ilu seba' u erbghin sena fl-Unjoni Ewropea iżda bħalissa qed isiru t-tnejniet biex isseħh Brexit li tisser 'Britian Exit.' Iżda għaliex haġa li meta wiehed jismagħha tista' tinstema' daqshekk sempliċi, hija daqshekk ik-kumplikata?

Wiehed jistaqsi wkoll minn fejn nibtet l-idea ta' Brexit. Jista' jkun li l-ġrajniet storiċi bejn il-Gran Brittanja u l-UE għadhom qed jidwu u Brexit hija frott ta' dan? Meta kont membru fil-Parlament Ewropew niftakar sew il-

Partit Konservattiv li baqa' b'dak l-element qawwi ta' xetticizmu fil-konfront tal-Unjoni Ewropea, iżda b'mod partikolari l-Germanja. Il-membri Ingliżi tal-Partit Konservattiv dejjem kienu jkunu kritiċi għall-istituzzjonijiet Ewropej b'mod partikolari dwar burokrazija, infiq ta' flus, effiċjenza u affarijiet oħra. Madankollu hadd qatt ma pretenda li eventwalment jagħmlu dan il-pass.

L-iskop tal-eks Prim Ministru Ingliż Cameron ma kienx li r-Renju Unit joħroġ. Madankollu l-iskop ewlieni tar-referendum kien li jagħlaq haq dawn ix-xettici billi jgħidilhom li għamilt referendum iżda l-poplu xorta għażel li jibqa'. Iżda gara kollax bil-kontra. Il-mod kif pingew lill-poplu tar-Renju, nies bħal Farage kienu zbaljati.

Qalulhom principarjament li jekk wiehed joħroġ, il-flus li jithallsu lill-Unjoni Ewropea jistgħu jibdeu jintefqu fuq is-soċjal. Madankollu l-istampa hi ferm differenti għaliex din mhux sempliċement tessera f'kazin iżda tista' tghid żwieġ ta' seba' u erbghin sena. Bħal fi żwieġ wiehed ikollu haġa affarijiet fosthom proprjetajiet, karozzi, tfal u mitt elf haġa oħra. Iżda bħalma nafu meta tasal għad-divorzju, ikun hemm kumplikazzjonijiet bejn il-koppja aħseb u ara għall-pajjiż!

Ir-Renju Unit u l-Unjoni Ewropea kellhom il-banek ibbażati f'Londra u mifruxa mal-Unjoni, u l-kummerċ hieles fost oħrajn li kienu parti miż-żwieġ bejn il-partijiet, u jinħtieġ li tinstab soluzzjoni għalihom. Wiehed ried isib rimedji għal dawn. Wiehed jista' iva jsib kompromess fosthom il-manteniment. Li tagħlaq il-bieb haġa u sabta mhix soluzzjoni. Jekk wiehed isemmi l-vantaġġi li ggib magħha l-Unjoni Ewropea - jgħid x'giegħel mela lill-poplu tar-Renju Unit ikun daqshekk xettiku fil-konfront tal-Unjoni Ewropea. Żgur u mhux forsi l-aktar haġa li kienet qed iddejjaq lil dan il-poplu kienet li l-emigranti kienu qed jehdulhom xogħolhom. Kien hemm għadd ta' immigranti fl-Ingilterra mill-Unjoni Ewropeja stess, li kienu qed imorru jaħdmu fir-

Renju Unit. Allura huma haħbu li jekk wiehed joħroġ mill-Unjoni Ewropea, se tispiċċa l-libertà tal-moviment u dawn in-nies, b'mod partikolari Pollakki, mhux se jkunu jistgħu jmorru jaħdmu hemmhekk.

Dan kif għidit aktar qabel int ma tistax tibqa' membru u tghid ara din ma tghoddx għaliha. Li tkun membru fl-Unjoni Ewropea trid terfa' r-responsabilità u toqgħod għal kollox. Li toħroġ mill-Unjoni Ewropea ggib haġa żvantaġġi. Għandek fost oħrajn dik l-imsejha *single passport* fis-servizz finanzjarji. Permezz ta' dan il-passaport bank jew entità finanzjarja m'hemmx għalfejn ikollha liċenzja f'kull pajjiż li topera, iżda liċenzja waħda li biha topera fil-pajjiżi kollha. Vantaġġ ieħor tal-Unjoni Ewropea hu li ma hemmx dazji bejn il-pajjiżi fl-Unjoni Ewropea, u issa kull haġa importata fl-Ingilterra jew esportata mill-Ingilterra trid titħallas id-dazju fuqha.

In-negożjati għalhekk saru u ilhom għaddejnin għal aktar minn sentejn, fejn skatta dak l-imsejjaħ Artiklu Hamsin. Dan iffisser li inti tavza sa meta se tagħmel fl-Unjoni Ewropea. L-Unjoni Ewropea qed tkun pjuttost iebes mar-Renju Unit, qaltilhom jew ġewwa jew barra. Huma mhux qed jiġu trattati bħal ngħidu aħna l-Iżvizzera u n-Norveġja li minkejja li ma

humieq membri tal-UE jagħmlu l-ħlas. Dawn jibbenefikaw haġa iżda ma jistgħux biss isemmgħu leħinhom fil-Parlament Ewropew u l-Kunsill tal-Ministri.

Il-problema tal-Ingilterra hi ma tridx tkun membru madankollu mbagħad ma tridx tiflel il-benefiċċji tal-banek u s-servizz finanzjarji. Marbuta ma' dan hemm ukoll il-problema tal-Irlanda ta' Fuq, li hi parti mill-Ingilterra. Il-hajja tal-kummerċ bejniethom kienet waħda normali għall-fatt li t-tnejn kienu fl-Unjoni Ewropea u allura dan seta' jsir mingħajr ebda xkiel, minkejja d-differenzi ta' bejniethom. Imma issa galadarba l-Ingilterra toħroġ mill-Unjoni Ewropea x'se jiġri? Se jerga' jkun hemm qasma bejniethom għax l-Ingilterra se ssir pajjiż terz u l-Irlanda se tibqa' pajjiż Ewropew.

Issa rridu naraw kif se tizvolgi l-istorja fil-granet li ġejjin. Wiehed irrid jara l-Ingilterra hux se jipposponu din is-sitwazzjoni kemm diffiċli u anke impossibbli. Jista' jiġri li jkollna dak l-imsejjaħ *hard brexit* li jtilqu minn mument għall-iehor. Dan bħal meta wiehed jitleq mill-bieb u addijo l-hwejjeġ li jkun halla warajh. Fl-opinjoni tiegħi hija ferm diffiċli li wiehed isib soluzzjoni li toghgob lil kulhadd, u allura li xi darba jintlaħaq ftehim, hi kwazi impossibbli.